

Kázání 23. 2. 2025 – Liberec

čtení: Lk 8,5-13

text: Žid 4, 9-14

kázání:

Milé sestry a milí bratři v Kristu,
v listu Židům se setkáváme s velmi pěknou představou o tom, co nás čeká a kam směřujeme: do odpočinutí, odpočinutí Božího. Budeme mít podíl na tom sobotním odpočinutí Božím po stvoření světa, sedmého dne. Když Bůh řekl, že celé stvoření je velmi dobré. Ale to všechno je ještě před námi. List židům se často obrací do minulosti a používá obrazy z cesty Izraele – ani usídlení se v zaslíbené zemi ještě nebylo sobotním odpočinutím. Podobně i my se začínáme blížit Velikonocům a připomínáme si Ježíšovu cestu do Jeruzaléma. Ale ani jeho zmrtvýchvstání neznamena ještě vstup do odpočinutí na konci. Máme to všechno ještě před sebou. Pozitivní obraz, naději, pro kterou ale musíme být také vnímaví a pozorní a směřovat cestou víry dopředu.

Na této cestě nás provází Boží Slovo. A jde o to, aby to slovo mohlo působit v lidech a skrze ně. Je to pro nás evangelíky asi důležité téma: slovo, ale musíme si u toho vždy přiznat, že slovo je dvojaké. Není to jednoznačně silný nástroj nebo dokonce zbraň. Rozlišujeme lidské slovo, je to jen záchvěv vzduchu, který tu trvá jen chvíli a nic z něj nemusí zůstat. Vedle toho ale věříme v Boží Slovo, že to není jen ten prostředek, ale způsob, jak působí Bůh, jak se projevuje, jak je – víme přece, že Slovo se stalo tělem, že Kristus je Slovem. A tak, když čteme o slovu, narážíme na tuto víceznačnost, Bůh mluví a mluví i učedníci, i my žijeme z Božího slova. Zakoušíme sílu slova i všechno to, co brání tomu, aby slovo v nás účinně působilo.

A tak se dostáváme k těm větám o Božím Slovu z epištoly židům. Můžeme říci, že to je báseň. Popisuje jeho moc a vznešenost: Boží Slovo je živé, mocné... Je to slovo, které má moc i bez nějaké světské ruky, donucování zvnějšku. Samo je mocné, má vnitřní sílu. To patří k biblické představě o slovu.

Je živé, a to znamená sdílí a prostředkuje život v nejhlubším smyslu, Bůh je život a pramen života. Síla a moc zase doslova evokuje, že slovo je energií, dynamikou, je účinné, samo o sobě. Ano, o tom všem se ale nedá jen povídat, to je třeba zakusit a zakoušet ve svém životě, být svědky o tom, co je v Božím slovu možné.

Dnes, i v tomto týdnu, jsme svědky moci slova ve vrcholné politice. Je to až hrozné, co způsobí jeden výrok amerického prezidenta, čím vším hýbe, od trhů a hodnoty měny až po nebezpečí války a mění náladu lidí. Na druhou stranu asi v současnosti také zakoušíme, jak je třeba mluvit neustále, být přítomen na všech komunikačních platformách, stále být aktivní, jestli chceme být slyšet. I my jako sbor zkoušíme se projevovat na těchto moderních způsobech komunikace a poznáváme, jak je to náročné přicházet stále s novými slovy a nápady. Ale i tady ve světě politiky vidíme tu dvojznačnost slova, jak je na jednu stranu mocné, ale může rychle vyšumět. Vidíme ale také, že se slovo stává jen nástrojem a nemá tu moc samo o sobě, jak doufáme v moc Božího slova.

Sám Ježíš mluví o svém slovu v podobenství o rozsévači. Přirovnává je k semeni, které hledá dobrou půdu, vytrvalé posluchače. Když najde svého příjemce, semeno přinese stonásobný užitek. Slovo vždycky neosloví, nezabere, nemá moc automaticky – ale když najde svého posluchače, ukazuje svou moc. Je to velmi pozitivní představa o působení Kristova slova. Je s tím spojená představa o sdílení slova skrze učedníky do celého světa, o růstu církve. Ale je s tím spojená výzva: kdo má uši k slyšení, slyš – a tedy je to naléhavá výzva, abychom dobře slyšeli, skrze slovo přichází ke slovu Bůh. Bůh sám vstupuje do sdílení slova, do toho pomíjivého hlasu, a přesto ho naplňuje něčím silným a trvalým. O Bohu slyšíme jen skrze podobenství, jen skrze slovo, můžeme však slovo přijmout a může v nás mocně působit.

Podobenství o rozsévači nám chce sdělit, že tu je mocné a účinné slovo. A mezi slovem a jeho účinkem stojí jen naše srdce. Nehledejme důvody, proč je mezi námi slabé. Nehledejme problém jen v těch druhých, ale především ve svém srdci. A to je na každém z nás, abychom rozjímali, jak může slovo působit skrze nás, jak se může dostat k našemu srdci. Ale na druhou stranu i v Ježíšových podobenstvích slyšíme o vnějších překážkách, které brání zakořenění a účinku slova. Především jsou to starosti, a to nejen tzv. světské starosti – máme přece všichni různé obavy, odpovědnosti, starosti o rodinu, blízké, společenství a církve, společnost a svět. U působení slova jde o vytrvalost, ne jen o chvilkové nadšení.

Boží Slovo podle té hymnické básně je dále ostré, ostřejší než dvousečný meč. Představa o dvousečném meči souvisí s představou ostrého jazyka. Bůh se tedy neprojevuje skrze nějakou nebeskou moc, zbraně, převahu, nýbrž skrze sílu slova. A ta opět nespočívá v tom, že bychom my dostali do rukou nějaký silný prostředek - naopak ostré slovo obnažuje a vystavuje soudu – především nás, kteří se k němu vztahujeme. Soudu nikdo neunikne.

Ostrost soudu je tu naznačena slovy, že proniká až na hranici duše a ducha, morku a kostí. Co my víme, kde je hranice mezi principem tělesného a duchovního života, kde je sídlo duchovna v člověku? Ale přesně tohle v nás rozsuzuje a obnažuje Boží slovo, jak žijeme duchovně. Stejně tak morek kostí je něco, co je opravdu niterné, co se nedá nahlédnout zvenčí, aby se to popsalo a zhodnotilo. Boží slovo tedy působí především dovnitř, není to vnější výbava slov, za kterou se můžeme schovat. Musí působit uvnitř. A musí nejprve člověka obnažit, aby se nespolehal jen na sebe, aby se otevřel skutečnému Božímu působení. Tak tu ostrost Božího slova můžeme vítat, napomáhá tomu, aby Boží slovo vedlo k účinku mezi námi.

No a na úplný závěr slyšíme o Ježíši jako mocném veleknězi. Velekněz je někdo, kdo je prostředníkem mezi Bohem a lidmi. Slyšíme, že už vstoupil před Boží tvář a má tedy podíl na tom Božím odpočinutí, které je před námi. Má blízko i k nám. Provází nás na naší cestě naděje svým slovem. Chce, aby slovo působilo i skrze nás, aby se jeho moc projevovala i v našem životě. amen